

Sürdürülebilirlik Kapsamında Sigorta Şirketlerinin İncelenmesi¹

Examination Of Insurance Companies Within The Scope Of Sustainability

Mahire GÜL YİĞİT

Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi
E-mail: nes_mah_son@hotmail.com.
https://orcid.org/0000-0001-6243-4435

Makale Gönderim Tarihi :21.10.2024
Makale Kabul Tarihi : 30.12.2024
Makale Türü: Araştırma Makalesi

Recep KARABULUT

Prof.Dr., İnönü Üniversitesi
İİBF İşletme Bölümü
E-mail: recep.karabulut@inonu.edu.tr.
https://orcid.org/0000-0003-4927-9789

Özet

Sürdürülebilir sigorta, kurumlar, kuruluşlar ve şirketler için risk azaltmaktadır ve kurumsal sosyal sorumluluğun, piyasaların bir parçasını oluşturmaktadır. Sürdürülebilirlik konularına odaklanmak için de bu alanda bulunan paydaşlarla birlikte çalışmak gerekmektedir. Sigorta şirketleri ekonomide önemli bir yere sahiptir. Bu nedenden dolayı sürdürülebilirlik ile ilgili faaliyetleri önemlidir. Sigorta şirketleri sürdürülebilirlik unsurlarını ortaya koyarak önemlerini daha da arttırmaktadır. Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de en çok tercih edilen ve pazar payı en fazla olan sigorta şirketlerinin 2020-2023 dönemlerini kapsayan yıllarda çevresel ve sosyal faaliyetlerini incelemektir. Türkiye’de bulunan en büyük sigorta şirketi Türkiye Sigortadır. Türkiye Sigorta Ziraat Sigorta, Halk Sigorta ve Güneş Sigortanın Ağustos 2020 yılında bileşiminden oluşmuştur. Bu çalışma 2020-2023 yıllarını kapsadığından Türkiye Sigorta dâhil edilmemiştir. Türkiye Sigorta haricinde Türkiye’de bulunan en büyük ve pazar payı en fazla olan dört sigorta şirketinin 2020-2023 dönemini kapsayan kurumsal sürdürülebilirlik açıklamalarını ‘‘ Küresel Raporlama Girişim (GRI) Standartları ilkeleri ile uyumlu olup olmadığı ve şirketlerin çevresel ve sosyal uygulamaları nitel araştırmaya dayalı içerik analizi ile ele alınmıştır. Çalışma sürdürülebilirlik raporlarına, sürdürülebilirlik raporunu hazırlamayan şirketlerin faaliyet raporları ve entegre raporlarına dayanarak, karar vericiler için faydacılık yaklaşımı ile değerlendirilmiştir. Türkiye’de önde gelen sigorta şirketlerinden sadece biri 2020-2023 yıllarında GRI Standartları ilkeleri ile uyumlu olup, çevresel ve sosyal uygulamaları araştırma kapsamında ki yıllarda bulunan sürdürülebilirlik raporu yayınlamış olduğu sonucu elde edilmiştir. 2021 ve 2022 yıllarında GRI Standartları ilkeleri ile uyumlu rapor hazırlayan sigorta şirketi sayısının fazla olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, Sigorta Şirketleri, GRI Standartları.

Abstract

Sustainable insurance reduces risk for institutions, organisations and companies and forms part of corporate social responsibility and markets. In order to focus on sustainability issues, it is necessary to work together with stakeholders in this field. Insurance companies have an important place in the economy. For this reason, their activities related to sustainability are important. Insurance companies increase their importance even more by introducing sustainability elements. The purpose of this study is to examine the environmental and social activities of the most preferred insurance companies with the highest market share in Turkey in the years covering the 2020-2023 periods. The largest insurance company in Turkey is Türkiye Sigorta, which was formed by the combination of Ziraat Sigorta, Halk Sigorta and Güneş Sigorta in August 2020. Since this study covers the years 2020-2023, Turkey Insurance is not included. Corporate sustainability statements of the four largest insurance companies in Turkey and with the highest market share covering the 2020-2023 period are based on qualitative research on whether they comply with the principles of the Global Reporting Initiative (GRI) Standards and the environmental and social practices of the companies was discussed with analysis. The study was evaluated with a pragmatic approach for decision makers, based on sustainability reports, activity reports and integrated reports of companies that do not prepare sustainability reports. It has been concluded that only one of the leading insurance companies in Turkey complies with GRI Standards principles in 2020-2023 and has published a sustainability report on environmental and social practices in the years within the scope of the research. It is seen that the number of insurance companies preparing reports in line with GRI Standards principles in 2021 and 2022 is high.

Keywords: Sustainability, Insurance Companies, GRI Standards.

¹ Bu çalışma, 11-12 Ekim 2024 tarihleri arasında düzenlenen Uluslararası Sürdürülebilir İşletmecilik ve Ekonomi Stratejileri Kongresi’nde (ISBES 2024) sözlü olarak sunulmuş çalışmanın güncellenmiş halidir.

1. GİRİŞ

Sürdürülebilirlik raporları, kurumların hedeflerini kapsamaları bakımından önemli bir argümandır. Sürdürülebilirlik raporları kurumun vizyonu hakkında bilgi vermektedir. Ayrıca sürdürülebilirlik raporları, kurumların yapmış ve yapacakları faaliyetleri içerdiğinden kurumun değerini arttırmaktadır. Paydaşlar ve yatırımcılar tarafından, işletmelerin sürdürülebilirlik stratejileri ve raporlarının da raporlanması beklenmekte, sadece finansal bilgilerin raporlanması anlayışı eskide kalmaktadır (Özgül ve Tarhan Mengi, 2016:2).

Global Reporting Initiative- GRI (Küresel Raporlama Girişimi) kriterleri ile belirlenen sürdürülebilirlik raporları uluslararası boyutta önemi büyüktür. Türkiye’de faaliyette bulunan dört sigorta şirketi çalışmanın örneğini oluşturmuştur. Bu sigorta şirketlerinin Küresel Raporlama Girişimi raporu standartlarına göre rapor hazırlayıp hazırlamadıkları öncelikle araştırılmıştır. Bu sigorta şirketlerinin sürdürülebilirlik açıklamalarının sürdürülebilirlik, faaliyet ve entegre raporları içerik analizi ile incelenmesi çalışmanın amacını oluşturmaktadır. GRI (Küresel Raporlama Girişimi), herhangi bir kuruluşun veya kurumun sosyal, ekonomik ve çevresel etkileri ile ilgili bilgileri raporlamak için kullanılan standartlardır. Çalışmada öncelikle kavramsal çerçeveye yer verilmiştir. Daha sonra ise sigorta sektörünün sürdürülebilirlik (çevresel ve sosyal) düzenlemeleri üzerine durulmuştur. Dört sigorta şirketlerinin (Allianz Sigorta AŞ., Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi, Aksigorta AŞ., Axa Sigorta A.Ş.) 2020-2023 yıllarını kapsayan raporlarında GRI Standartları kapsamında çevresel ve sosyal uygulamaları içerik analizi ile elde edildikten sonra sonuçlar değerlendirilmiştir. İçerik analizi özelliği belirli belgelerden veya raporlardan içeriksel olarak sınıflandırılarak yorumlanmasına imkan sağlayan ampirik bir yöntemdir. Çalışma kapsamında da sigorta şirketlerinin tüm uygulamalarının içerisinde çevresel ve sosyal uygulamaları bir sınıf olarak araştırılmıştır.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Kurumsal raporlamanın ilk ayağını finansal raporlama oluşturmaktadır. Finansal raporlamanın amacı şirketlerin geçmiş bilgilerinin geleceğe aktarılmasıdır. Zamanla küresel iklim krizleri, ekolojik dengenin bozulması çevresel farkındalığı öne çıkarmıştır. Sürdürülebilirlik, kurumsal sosyal sorumluluk, entegre raporlama gibi farklı isimler ve tanımlar verilmiştir. (Roca ve Searcy,2012:103-118).

Literatüre bakıldığında sürdürülebilirlik raporlamanın çeşitli tanımlarının olduğu görülmektedir. Küresel Raporlama Girişimi’nin sürdürülebilirlik raporlama tanımlaması; bir kuruluşun ekonomik, çevresel ve sosyal etkilerini ve bunun sonucunda sürdürülebilir kalkınma hedeflerine yönelik olumlu/olumsuz katkılarını kamuoyuna raporlayarak sunması olarak tanımlamıştır (GRI 101: Foundation:3). Sürdürülebilirlik faaliyetlerinin özellikle çevresel unsurlara daha fazla odaklanıldığı görülmektedir. Bu nedenden dolayı sürdürülebilirlik konusunda başarılı olmak isteyen bir işletme öncelikle kuruma zarar verebilme potansiyeli olan çevresel tahribatları azaltacak stratejiler benimsemelidir (Tuna, 2016: 470). Ekonomik sürdürülebilirlik kuruluşların istikrarı ile ilgilidir. Ekonomik sürdürülebilirlik işletmelerin beşeri sermayelerini, maddi ve maddi olmayan varlıklarını ve finansal sermayelerini etkin ve verimli şekilde yönetiyor olmaları da gerekir (Besler, 2009:11). Sosyal sürdürülebilirlik ise; çalışma hakkı, adil ücret hakkı, sosyal güvenlik hakkı, sağlık hakkı, eğitim hakkı gibi insanlığın sosyal haklarını savunan, günümüzdeki uygulamalarla gelecek nesillerin sosyal haklarını tehlikeye atmadan niteliksel gelişmeyi savunan bir yöntem anlayışıdır (Özgül, 2018:9). Firmalar çalışanların, müşterilerin ve tüm topluma karşı sorumlu olarak faaliyetlerini sürdürmesi gerekmektedir.

GRI standartlarının dünya genelinde kabul görmüş sürdürülebilirlik raporlaması olduğunu söylemek mümkündür. Ayrıca, GRI standartları ortak bir dil oluşturarak kuruluşların şeffaf bir şekilde küresel karşılaştırma yapabilmesini sağlamaktadır. GRI standartlarının benimsenmesi, firmalar için gözle görülür bir gelişmeyi temsil etmektedir ve firmaların stratejilerinin paydaşların çıkarlarına göre hazırlanmasına imkan sağlamaktadır (Garica vd.,2017:554). GRI’nin temel amacı kuruluşların çevresel sorumluluk ilkelerine bağlı kalmasını sağlamaktır. Çevresel konular ile ilgili GRI 300’lü seriler arasındaki standartlardan oluşmaktadır. Sosyal konular ile ilgili GRI 400’lü seriler arasındaki standartlardan oluşmaktadır.

Sürdürülebilirlik raporlaması, kurumlara finansmana ulaşmada kolaylık, kurumsal itibar, çalışan memnuniyeti, etkin risk yönetimi, yenilikçilik ve inovasyona dayalı büyüme sağladığı görülmektedir (Aras ve Sarıoğlu,2015:24). Sürdürülebilirlik raporları ile kurumlar itibar kazandırarak, kültürlerinin gelişmesine katkı sağlamaktadır.

Sigortacılık sektörünün büyüklüğü, ekonomide oynadığı rol nedeni ile sürdürülebilirliğin uygulanmasında güçlü bir etken olarak görülmektedir. Sigorta sektörünün büyümesi ekonominin büyümesi ile doğrudan ilişkilidir. Ayrıca, istihdam sağlayıcı rolüyle sosyal refah düzeyinin yükselmesine yardımcı olan sigorta sektörü, sermaye piyasasına önemli ölçüde fon yaratabilecek bir potansiyele sahip bulunmaktadır (Kahya,2000:24). Kuşku yok ki, sağlıklı bir sigorta sektörü ekonomik büyümeye katkı sağlayacaktır (Yahya, 2019:124). Sigorta olmadan işletmeler ve bireyler risk alamazlar. Bu nedenden dolayı, riskleri azaltmak sigortacıların işidir. Sürdürülebilirliğin gelişimi hem sigortacıların hem de işletmelerin ve bireylerin yararına. Sürdürülebilir toplumlarda risklerin sigortalanması yüksek olasılıklıdır ve bu durum ekonomik büyümeyi olumlu etkileyecek sonuç olarak sigorta piyasası gelişecektir. Sigortacılık ekonominin tüm kolları ile etkileşim halindedir ve bu nedenden dolayı sürdürülebilir davranışları teşvik edebilme gücüne sahiptir. Bu durumda sigortacılara da önemli görevler düşmektedir.

Sigortacılar, hali hazırda bir dizi sürdürülebilirlik konuları ile uğraşmakla beraber, şu üç alanda daha fazla dikkat göstermelerinde fayda bulunmaktadır (<https://www.unepfi.org>, Erişim Tarihi:28.08.2024):

- Mikro finansla bağlantılı olarak mikro sigorta hizmetleri sunmak,
- Gelişmekte olan riskleri araştırmak ve bu yöndeki bilgiyi paydaşlarla paylaşmak,
- Doğal kaynaklara ilişkin sigortacılık ve hizmetlerini geliştirmek.

Sürdürülebilir sigorta piyasalarının geliştirilmesinde kilit stratejiler bulunmaktadır. Bu stratejiler; risk bilgisi, kamu-özel sektör işbirliği, bilgi teknolojisi, dağıtımına yönelik ortaklıkların kurulması ve tüketici eğitimidir (<https://www.unepfi.org>, Erişim Tarihi:28.08.2024).

Sürdürülebilir sigortacılığın önünde iki tür engel bulunmaktadır; tüm finans sistemini etkileyen yapısal engeller ve sigorta edilebilirliğin önündeki engeller(<https://www.unepfi.org>, Erişim Tarihi:28.08.2024).

Sürdürülebilirlik, sigortacılığın işlevleri ile yakından ilişkilidir. Emeklilik ve hayat sigortası insanların yaşamlarının refahı için ciddi riskleri kapsamaktadır. İnsanlar tasarruflarını fonlara aktarmakta ve emeklilik sonrası gelir sağlamaktadır.

Çalışmanın kapsamında bulunan Türkiye’de önde gelen ve dört büyük sigorta şirketlerinin (Allianz Sigorta AŞ., Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi, Aksigorta AŞ., Axa Sigorta AŞ.) 2023 yılsonu pazar payı ve toplam prim üretimleri şu şekildedir;

Tablo 1. Sigorta Şirketlerinin 2023 Yılı Toplam Prim Üretimi ve Pazar Payı

Şirket Adı	Toplam Üretim (TL) 2023	Pazar Payı %
Allianz Sigorta AŞ.	46.637.616.105	9,60
Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi	44.228.418.367	9,10
Axa Sigorta AŞ.	36.112.099.996	7,43
Aksigorta AŞ.	27.298.748.170	5,62

Kaynak: <https://www.tsb.org.tr>, (Erişim Tarihi:02.09.2024).

3. ARAŞTIRMANIN METODOLOJİSİ

Türkiye’de bulunan ve önde gelen dört büyük sigorta şirketlerinin 2020-2023 yıllarını kapsayan GRI Standartları kapsamında sosyal ve çevresel sürdürülebilirlik yaklaşımları doğrultusundaki stratejik açıklamaları ve uygulamaları nitel araştırma yöntemi olan içerik analiziyle ele alınmış ve sektöre yönelik değerlendirme yapılmıştır. İçerik analiz yönteminin üç temel özelliği bulunmakta olup bunlar; farklı araştırmacıların aynı belge ya da raporu incelediğinde aynı sonuçlara ulaşmasını sağlayacak nesnellik, belirli düzen içerisinde ve aynı kategoride sınıflandırılmasını mümkün kılan sistematik ve elde edilen/edilecek olan sonuçlara yönelik yapılan/yapılacak açıklamaların belirli bir teorik çerçevede yapılmasını sağlayan genel özellikleridir (Akçakanat vd., 2013:2). Araştırmada içerik analizinin nesnellik özelliği kapsamında sigorta şirketlerinin çevresel ve sosyal uygulamaları ve açıklamaları incelenmiştir. Çalışma kapsamındaki sigorta şirketlerinin resmi internet sitelerinde yayınladıkları raporları incelenmiştir. Ayrıca şirketlerin Kamu Aydınlatma Platformu’nda ki (KAP) yıllık bildiri raporları da incelenmiştir.

4. BULGULAR

Yapılan araştırma sonucunda Türkiye’de faaliyette bulunan, önde gelen ve dört büyük sigorta şirketinin GRI Standartları kapsamına uyumlu olarak çevresel ve sosyal sürdürülebilirlik konusundaki duyarlılık ve performanslarına dair 2020-2023 yıllarını kapsayan açıklamaları aşağıda bulunan tablolarla ifade edilmeye çalışılmıştır.

Tablo 2. Sigorta Şirketlerinin 2020-2023 Yılları Arasında Yayınlamış Oldukları Raporların GRI Standartlarına Uygunluğu

Sigorta Şirketi Adı	2020	2021	2022	2023
Allianz Sigorta AŞ.	Entegre Raporu’nu GRI Standartları kapsamına uygun hazırlanmıştır.	Entegre Raporu’nu GRI Standartları kapsamına uygun hazırlanmıştır.	Entegre Raporu’nu GRI Standartları kapsamına uygun hazırlanmıştır.	GRI Standartları kapsamına uygun rapor açıklanmamıştır.
Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi	Faaliyet Raporu’nu GRI Standartları kapsamına uygun hazırlanmıştır.	Entegre Raporu’nu GRI Standartları kapsamına uygun hazırlanmıştır.	Entegre Raporu’nu GRI Standartları kapsamına uygun hazırlanmıştır.	Entegre Raporu’nu GRI Standartları kapsamına uygun hazırlanmıştır.
Axa Sigorta AŞ.	GRI Standartları kapsamına uygun rapor açıklanmamış.	GRI Standartları kapsamına uygun rapor açıklanmamıştır	GRI Standartları kapsamına uygun rapor açıklanmamış.	GRI Standartları kapsamına uygun rapor açıklanmamıştır.
Aksigorta AŞ.	GRI Standartları kapsamına uygun rapor açıklanmamıştır.	Sürdürülebilirlik Raporu’nu GRI Standartları kapsamına uygun hazırlanmıştır.	Sürdürülebilir Raporu’nu GRI Standartları kapsamına uygun hazırlanmıştır.	GRI Standartları kapsamına uygun rapor açıklanmamıştır.

Kaynak: <https://www.anadolisigorta.com.tr>, <https://www.allianz.com.tr>, <https://www.aksigorta.com.tr>, <https://www.axasigorta.com.tr>, (Erişim Tarihi:02-03-04-07.09.2024).

Tablo 3. Allianz Sigorta Şirketi’nin Yıllara Göre Bazı Çevresel ve Sosyal Uygulamaları

2020	Sürdürülebilirliğin üç ana eksenini olan çevresel, sosyal ve yönetimsel boyutlarını sigorta şirketi <i>İyi Çevre, İyi Toplum ve İyi Kurum</i> eksenlerine oturtmuştur. Bu strateji 2020-2025 döneminde sürdürülebilir değeri tüm paydaşlarına sunmayı hedeflemiştir. <i>İyi çevre</i> ile iklim değişikliğinin yarattığı riskleri yönetmek ve düşük karbon ekonomisinin ortaya çıkardığı fırsatları değerlendirmek amaçlanmıştır. <i>İyi toplum</i> ile insan odaklı, gelecek nesilleri önemseyen bir kurum olmak amaçlanmıştır. İklim odaklılıktan elde edilen gelir 71 Milyon TL’dir. 2019 baz yılına göre; şirketin, çalışan başına düşen bina kaynaklı enerji tüketimi %29,2, çalışan başına düşen atık miktarı %73,2, çalışan başına düşen sera gazı emisyonları %37,7 azaltılmıştır. Ayrıca, çalışan başına düşen su tüketimi %32,3, çalışan başına kağıt tüketimi %37,9 ve kesilen poliçe başına kağıt tüketimi %37,5 azaltılmıştır. Şirket, 2020 yılında toplam 1.026 saat gönüllü aktivitesinde bulunulmuştur. Allianz Teknik’te 1000’ e yakın kişiye deprem ve yangın konusunda uygulamalı eğitim verilmiştir. Allianz Türkiye çalışanı dijital gönüllülük yaparak 2020 yılında 21 ilden 1.153 çocuğa ulaşmıştır. Şirkette kadın çalışanların toplam işgücündeki payı %59 ve kadın çalışanların yöneticiler arasındaki payı %43’tür.
------	--

2021	İklim odaklılıktan elde edilen gelir 70,6 Milyon TL'dir. Allianz Motto Hareket tüm çocuklara özel bir seri olarak erişime açılmıştır. Şirket 2020 yılına göre çalışan başına düşen sera gazı emisyonunu %37,7, çalışan başına düşen su tüketimini %15 ve kesile poliçe başına kâğıt tüketimini %6,9 azaltmıştır. Şirket 2021 yılında 15.417 fidan bağışında bulunmuştur. Dünya temizlik gününde dijital temizlik yaparak elektronik atıklarını TEGV'in <i>Atma Bağışla</i> kampanyasına bağışlamışlardır. Toplam 8.816 saat gönüllü aktivitesinde bulunulmuştur. Allianz Teknik TEGV iş birliğinde 5 ilden 81 çocuğa deprem farkındalık eğitimi verilmiştir. Allianz Motto Müzik Youtube kanalının izlenme süresi 921.226 saate, tekil görüntülenme sayısı 8.1 milyona ulaşmıştır. Allianz Motto Hareket kapsamında 21 ilden 708 çocuğa toplamda 9.273 saat eğitim verilmiştir. Allianz Tower ve Allianz Kampüs lokasyonları için ISO 14001 sertifikasının almaya hak kazanmıştır. Elektrik tüketiminde 2021 yılına göre %15'lik bir azalma olmuştur. Şirket İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı'nın mütevelli heyeti üyeliğini 2021 yılında da sürdürmüştür. Orman yangınları ile mücadele kapsamında AKUT Derneği, HAYTAP ve TEMA Vakfı'na bağışta bulunulmuştur. Şirket, Ramazan bayramında Koruncuk Vakfı aracılığıyla 129 kız çocuğuna hediye göndermiştir.
2022	2021 yılına göre atık miktarını %39 azaltmıştır. Allianz Teknik ve tüm bölge ofislerinde elektrik ihtiyacını yenilenebilir enerji kaynağı ile temin etmeye başlamıştır. Yaklaşık 1.7 milyon kâğıdın çıktı olarak alınmamasını sağlayan <i>Digital Delivery</i> projesi kâğıt kullanımını %3 azaltmışlardır. Çalışan başına düşen emisyonlarını %19.4 oranında azaltmıştır. 2022 yılında Allianz Motto Müzik sosyal medya platformlarında 200 milyona yakın görüntülemeye ulaşmıştır. Allianz Teknik TEGV iş birliği ile 4 ilde 81 çocuğa deprem farkındalık eğitimi verilmiştir. 2022 yılında toplam 11.200 saat gönüllü aktivitesinde bulunulmuştur. Allianz Motto Hareket kapsamında TEGV ve EÇEV atölyeleriyle toplam 734 çocuğa ulaşılmış ve yaklaşık olarak 14.000 saat eğitim verilmiştir. Toplam işgücündeki kadın çalışanların payı %60'dır. Çevre odağı olarak, 2050 yılına kadar net-sıfır taahhütleri ve net-sıfır ittifakları ile uyumlu olmak. Sosyal odağı olarak, insana yakışır iş ve ekonomik büyüme, Allianz'ın paydaşların en değerli varlıklarını korumak ve büyütme için güvenilir bir ortam olma ile uyumludur. Allianz Teknik Çocuklarla Buluşuyor projesi ile 5 yeni ilde çocuklara ulaşmıştır. İklim odaklılıktan elde edilen gelir 556,4 Milyon TL'dir. 2022 yılında Çevre ve İklim Değişikliği Hizmet Departmanı kurulmuştur. 1.506 fidan dikimi sağlanmıştır. <i>Dünya Saati</i> etkinliği kapsamında binalarının ışıklarını 1 saat söndürmüşlerdir.
2023	GRI Standartları kapsamında uygun rapor açıklanmamıştır.

Kaynak: <https://www.allianz.com.tr> (Erişim Tarihi: 03.09.2024).

Allianz Sigorta Şirketi'nin yenilenebilir enerji sigortası, kıyı tesisleri deniz kirliliği sorumluluk sigortası, elektrikli otomobillere özel kasko indirimi, sürdürülebilirlik fon sepeti emeklilik yatırım fonu, güneş enerjisi paneli sigortası, yuvam sigortası gibi sürdürülebilirliğe katkı sağlayan ürünleri bulunmaktadır.

Tablo 4. Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi'nin Yıllara Göre Bazı Çevresel ve Sosyal Uygulamaları

2020	Şirket, operasyonlarından kaynaklanan emisyonlarını azaltma kararı vermiştir. Çevresel ve Sosyal Risk Yönetimi Sistemini devreye almıştır. Sorumlu Yatırım politikalarını yayınlamışlardır. Pandemi sürecinde uzaktan çalışmadan kaynaklı olarak şirket binalarından kaynaklı enerji tüketimi ve sera gazı emisyonlarında ciddi düşüşler yaşanmıştır. Şirket çalışanlarının iklim değişikliği farkındalıklarını arttırmak için <i>Küresel İklim Değişikliği ve Sigortacılık</i> konulu webinar düzenlenmiştir. 2020 yılında Kıbrıs şubesinde elektrik ihtiyacını güneş enerjisinden sağlanmasına yönelik bir proje değerlendirmeye alınmıştır. 2020 yılında rüzgâr enerjisi poliçe sayısı 34'e ve güneş enerjisi poliçe sayısı ise 686'ya ulaşmıştır. Bireysel Çatı Tipi Güneş Enerji Paneli Sigortası ürününü hayata geçirmişlerdir. 2018 yılına kıyasla 2020 yılında operasyonlardan kaynaklanan kişi başı kâğıt tüketimi %67, acente başına poliçe kâğıt tüketimleri de %22 azaltılmıştır. Şirkette kadın çalışanların oranı %51'dir. Üst ve orta kademe yöneticilerin %43'ü kadınlardan oluşmaktadır.
------	---

2021	<p>Şirket, BM Kadının Güçlenmesi Prensiplerini imzalamıştır. BİST Sürdürülebilirlik Endeksine dâhil olunmuştur. Great Place to Work sertifikasını almaya hak kazanmıştır. 2018 yılına kıyasla elektrik tüketiminde %13,54, doğalgaz tüketiminde %75,52 oranında düşüş yaşanmıştır. Enerji tüketiminde yenilebilir enerjinin payı %95'dir. 2018 yılına kıyasla operasyonlarda tüketilen kâğıt miktarının azaltım oranı %89,29 olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılında rüzgâr enerjisi alanında sektör payı %13, güneş enerjisi alanında pazar payı ise %22 oranında gerçekleşmiştir. Kadın çalışan oranı %51, kadın yönetici oranı %45, iş görüşmelerine davet edilen adaylar arasında kadın adayların oranı %54 ve iş görüşmelerini gerçekleştiren kadın yönetici oranı ise %62'dir. Çalışan başına düşen eğitim saati 10,3 saattir. Çalışanların sendikalılık oranı %90, 2021 yılı çalışan bağlılık endeks skoru %72 olarak gerçekleşmiştir. Sosyal medya takipçi sayısı ise 400.000 kişi olarak gerçekleşmiştir. Akaryakıt tüketiminde %27,22 oranında azaltım olmuştur.</p>
2022	<p>Şirket ilk entegre sürdürülebilirlik raporunu yayınlamıştır. 2022 yılında eşitlik politikasını yayınlamıştır. Şirketin acente/şube kâğıt tüketiminde %48,9, çalışan başına karbon emisyonunda %14 azalmıştır. 2018 yılına göre; su tüketiminde %63,8, enerji tüketiminde %10 azalma olmuştur. Sürdürülebilir ürünlerden elde edilen gelir 748.986 TL'dir. Kadın çalışan oranı %50,7, kadın yönetici oranı ise %47,6'dır. Şirket çalışan başına 16,9 saat eğitim vermiştir. 1.629.970 TL bağış ve sponsorluk için bütçe ayırmıştır. 2018 yılına kıyasla elektrik tüketiminde %12,1, doğalgaz tüketiminde %20,3 oranında azalma olmuştur. Güneş enerjisi alanında kurulu güç Pazar payı %11 ve 2022 yılında rüzgâr enerjisi alanında sektör payı %10 olarak gerçekleşmiştir. Akaryakıt tüketiminde ise %27,2 oranında düşüş meydana gelmiştir. 2022 yılı çalışan bağlılık skoru %69, sosyal medya takipçi sayısı 415.481 kişi ve kurum içerisinde doldurulan pozisyonların oranı %77'dir. 2022 yılında <i>Ormanın Gözleri</i> sosyal sorumluluk projesi kapsamında ilk gözetleme kulesi Adana'da tamamlanmıştır. Patim Güvende ürünü kapsamında prim üretiminin belli bir oranı HAÇİKO'ya bağış yapılmıştır. Deniz kirliliğini önlemek için 2010 yılından beri Deniz Temiz Derneği/TURMEPA ile iş birliğine devam edilmiştir. Kütüphanesi olmayan okullara <i>Anadolu Sigorta Kütüphaneleri</i> adı altında kütüphane kurulması projesini başlatmıştır. Ayrıca şirket özel olarak beklenen Marmara depremine hazırlık olarak projeler yürütmeye başlamıştır.</p>
2023	<p>Şirket, BM Kadının Güçlenmesi Prensipleri Sözden Eyleme Projesi'ne dâhil olmuştur. Atık yönetimi politikasına elektronik ve kahve atıkları da eklenmiştir. Ortaklık yönetim kurulu tarafından öncelikli ÇYS konuları, riskleri ve fırsatları belirlenmiştir. Yeşil Dönüşüm İnceleme ve Araştırma Komite'ne üye olarak katılım sağlanmış ve komite çalışmalarına dâhil olunmuştur. Sürdürülebilirlikle bağlantılı ürünlerden elde edilen gelir 1,4 Milyar TL'dir. 2023 yılında rüzgâr enerjisi alanında sektör payı %12'dir. 2018 yılına kıyasla operasyonlarda tüketilen kâğıt miktarı %77,4 oranında azaltılmıştır. Acente ve şube operasyonlarında tüketilen kâğıt miktarının azaltım oranı ise %48,9'dur. Bağış ve sponsorluk için 3.332.900 TL ayrılmıştır. 2023 yılında güneş enerjisi alanında sektör payı %7 olarak gerçekleşmiştir. Şirkette kadın çalışan oranı %51,8 ve kadın yönetici oranı ise %48,7 olarak gerçekleşmiştir. Çalışanlarının sendikalılık oranı %88,62'dir. <i>Ormanın Gözleri</i> sosyal sorumluluk kapsamında Çanakkale, Muğla, Adana ve Antalya'da olmak üzere yeni nesil gözetleme kulesi hizmete sunulmuştur. Karbon ayak izinin azaltımı için e-cordingApp uygulamasının çalışmalarına başlanmıştır. 2022 yılında başlatılan Anadolu Sigorta Kütüphaneleri projesi kapsamında 5 adet kütüphanenin yapımı tamamlanmıştır. Kadınların üst düzey liderlik rollerinde temsilini arttırmak amacı ile <i>Yüzde 30 Kulübü'ne</i> üye olunmuştur. Deprem bölgesindeki çocuklar için 23 Nisan ve Ramazan bayramında destek olmak adına çalışanları ile birlikte <i>İhtiyaç Haritası</i> ile iş birliği yapılmıştır. Otizmli çocukların eğitimi için TODEV tarafından başlatılan <i>e-atık projesine</i> destek olunmuştur. Kadına yönelik şiddete <i>Birleşin! Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddeti önlemek için yatırım yapın</i> teması ile başlatılan kampanyaya <i>Bahanesi Yok</i> sloganı ile destekte bulunmuş ve şiddetin hiçbir koşulda kabul edilmeyeceğinin altını çizmiştir. ASPET çatısı altında sokak hayvanlarına destek olmak için iletişim ve organizasyon faaliyetlerinin sağlanmasına katkı sağlamıştır.</p>

Kaynak: <https://www.anadolisigorta.com.tr>, (Erişim Tarihi: 02-04.09.2024).

Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi'nin başka kasko, elektrikli araç kaskosu, patim güvende sigorta poliçesi, bireysel çatı tipi güneş enerji paneli sigortası, DEV kasko ve telefonum güvende gibi çevre dostu ve kapsayıcı ürünleri bulunmaktadır.

Tablo 5. Axa Sigorta Şirketi'nin Yıllara Göre Bazı Çevresel ve Sosyal Uygulamaları

2020	GRI Standartları kapsamında uygun rapor açıklanmamıştır.
2021	GRI Standartları kapsamında uygun rapor açıklanmamıştır.
2022	GRI Standartları kapsamında uygun rapor açıklanmamıştır.
2023	GRI Standartları kapsamında uygun rapor açıklanmamıştır.

Kaynak: <https://www.axasigorta.com.tr>, (Erişim Tarihi: 08.09.2024).

Şirket GRI standartlarına göre sürdürülebilir raporları bulunmamasına rağmen şirketin çevresel ve sosyal uygulamaları bulunmaktadır. Şirket sürdürülebilirlik vizyonu olarak merkezine “korumak” olgusunu almaktadır. Ekonomik, çevresel ve sosyal platformlarda Dow Jones Sürdürülebilirlik Endeksi'nde (DJSI) en sorumlu şirketlerden biri konumundadır. Şirketin 2023 faaliyet raporunda ki açıklamalara göre; karbon ayak izi %25'lere indirmiştir ve kullandığı enerjiyi 2025 yılına kadar tamamen yeşile dönüştürme hedefi bulunmaktadır. Axa sigorta genel hesap varlıklarının karbon ayak izini 2025'e kadar %20 azaltmayı hedeflemektedir. Genel müdürlük ile 9 bölge müdürlüğünün elektrik ihtiyacının tamamı yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanmaktadır. Axa Türkiye, Sürdürülebilirlik Akademisi ve Intertek iş birliği ile genel müdürlük ve bölge ofislerinde yapılan bağımsız bir denetim sonrası İş'te Eşit Kadın Sertifikasını almayı hak kazanmıştır. OGM'e 2023 yılında 7.657 adet fidan bağışlanmıştır (<https://www.axasigorta.com.tr>, Erişim Tarihi:09.09.2024).

Tablo 6. AkSigorta Şirketi'nin Yıllara Göre Bazı Çevresel ve Sosyal Uygulamaları

2020	GRI Standartları kapsamında uygun rapor açıklanmamıştır.
2021	<i>BM Kadının Güçlendirilmesi Prensipleri</i> sözleşmesi imzalanmıştır. 2021 yılı yaz döneminde yaşanan orman yangınlarından sonra TEMA'ya 1.500 adet fidan bağışında bulunulmuştur. Şirket, Sabancı Topluluğu'nun zarar görmüş ormanları tekrar kazanılması amacıyla ormanlar ve biyoçeşitliliğin korunması amacıyla verdiği taahhüde 5 yıl boyunca katkı vereceğini açıklamıştır. <i>Bambaşka Sigortacılık Akademisi</i> kapsamında 9.000'e yakın katılımcıya 20 farklı eğitim verilmiştir. 2021 yılında sosyal sorumluluk alanında yaptığı harcama 2,7 Milyon TL'dir. Sürdürülebilir Sigortacılık Ürünlerinden elde edilen gelir 54,7 Milyon TL dir. Çalışanlarına sağlanan fayda 152,2 Milyon TL'dir. Çalışan eğitim giderleri 2,6 Milyon TL'dir. 2021 yılında Aksigorta çalışanlarının %51'i ve yönetici kadrosunun %31'i kadındır. 2021 yılında 1.077 bin sayfa A4 kâğıttan tasarruf edilmiştir. 2021 yılında şebeke suyu kullanımındaki düşüş devam ederek %28'e gerileyerek 554 metre küpe düşmüştür. 2021 yılında şirketin tehlikeli atık miktarı sıfırdır. 2021 yılında kullanılan enerjinin %31'ni yenilenebilir enerjiden sağlamıştır. AKUT'la iş birliği çerçevesinde 5 yılda 50 il ve 250 ilçede 5 milyon kişiye ulaştı.

2022	<p>Aksigorta ilk sürdürülebilirlik raporunu paylaşmıştır. Şirketin 2022 yılı Kurumsal Sosyal Sorumluluk Yatırımları 3,1 Milyon TL'dir. Çalışan eğitim giderleri 5 Milyon TL'dir. Ar-Ge ve İnovasyon Yatırımlarının 1,8 Milyon TL'si ÇSY bağlantılıdır. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri bağlantılı sigorta ürün ve hizmetlerinden elde edilen gelir 2,5 Milyar TL dir. Çalışanlarının %50'si kadınlardan oluşan Aksigorta <i>İş'te Eşit Kadın Sertifikası'nı</i> almaya hak kazanmıştır. İklim Krizi ve Net Sıfır Emisyon hedeflerini hazırlamışlardır. 2022 yılında şirket e-police projesini hazırlamıştır. Okul destek derneği ile gönüllü eğitim havuzu oluşturmak ve en az 25 eğitmen sayısına ulaşmak. 2022 yılında üniversitelerin sigortacılık bölümünden mezun olmuş ve sigortacılık alanında kariyer yapmayı hedefleyen 5 öğrenciye burs verilmiştir. Aksigorta 2022 yılında Genel Merkez Binasında yenilenebilir enerji kullanım hedefini %100'e ulaşmıştır. Aksigorta, Sabancı Topluluğunun doğal yaşam alanları ve ormanların korunması hedefi kapsamında 500 hektar arazinin rehabilitasyonu ve yeniden ağaçlandırılması, 1 milyon fidanın dikilmesine ve 3 su ikmal aracının orman yangınları söndürme filosuna 5 yıl içinde katılmasını taahhüt etmiştir. 2022 yılında 20 bin fidan diken Aksigorta ilk yıl hedefine ulaşmıştır. 2022 yılsonunda elektrikli şarj istasyonlarını da sigorta hizmet kapsamına almıştır. Değişim yerine onarım ile 2022 yılında toplam 89,3 Milyon TL tasarruf sağlanmıştır. 2022 yılında Kadınlar Günü ve Anneler Gününde <i>Hayat Devam Ediyor Sigortasına</i> sahip tüm kadın müşterilerine Mamografi veya Meme USG hizmeti hediye etmiştir. 2022 yılında 1,1 milyon sayfa A4 kâğıttan tasarruf edilmiş ve sağlanan kağıt tasarrufu 5,5 ton karbon emisyon tasarrufuna denk gelmektedir. 2022 yılında 2.583 katılımcıya eğitim verilmiştir. 2022 yılında hibrit araç kullanımı %65 seviyesinde gerçekleşmiştir. Son 5 yılda, bilinçli su tüketimi ile %70'e varan azaltım gerçekleştirilmiştir. 2022 yılında sosyal sorumluluk alanında yaptığı toplam harcama ise 3,1 Milyon TL'dir.</p>
2023	<p>GRI Standartları kapsamında uygun rapor açıklanmamıştır. Şirket, "1 Ocak 2023-31 Aralık 2023 dönemine ilişkin ekonomik, çevresel, sosyal ve yönetim performansları 2024 yılında Sürdürülebilirlik Raporunda yayınlanacaktır" şeklinde 2023 yılı faaliyet raporunda bildirmiştir.</p>

Kaynak: <https://www.aksigorta.com.tr> (Erişim Tarihi:07.09.2024).

Aksigorta şirketinin, GRI Standartları kapsamında rapor yayınlamadığı yıllarda dâhil olmak üzere çalışma kapsamında incelenen tüm yıllarda çevresel ve sosyal konulara önem veren bir şirket olduğu görülmüştür. Bu bağlamda sürdürülebilirlik faaliyetleri konusunda aktif ve başarılı bir şirkettir.

5. SONUÇ

Türkiye'de bulunan dört büyük sigorta şirketinin temel amacı sürdürülebilirliği desteklemek ve ilgili projelere katkı sağlamaktır. Araştırmaya konu olan şirketlerin sürdürülebilirlik faaliyetlerinin 2020 yılından itibaren önem kazandığı görülmüştür ve son yıllarda daha fazla önem kazanmaktadır. GRI Standartları'na uygun olarak faaliyet gösterenler haricindeki şirketlerde sürdürülebilirlik ile ilgili faaliyetleri bulunduğu çalışma kapsamında görülmüştür. Çalışmada zaman aralığı olarak 2020-2023 arası dikkate alınmıştır yani 4 yıllık veriler araştırılarak incelenmiştir.

Çalışmanın sonucunda Türkiye'deki önde gelen sigorta şirketlerinin 2020-2023 yılları arasında Küresel Raporlama Girişim (GRI) standartlarını uygulamayan bir sigorta şirketi olduğu görülmüştür. Küresel Raporlama Girişim (GRI) standartlarını 2020-2023 yılları arasında uygulayan sadece bir şirket olduğu görülmüştür. Bu şirket Anadolu Sigorta olup, Küresel Raporlama Girişim (GRI) standartları ile uyumlu olup, çevresel ve sosyal uygulamalarını araştırmanın kapsadığı 2020-2023 yıllarında gerçekleştirmiştir. Şirketlerin özellikle 2021-2022 yıllarında Küresel Raporlama Girişim (GRI) standartlarına uygun olarak faaliyette buldukları görülmüştür. Özellikle GRI Standartları kapsamında; enerji, su ve atık su, emisyonlar ve atıklar ile ilgili faaliyetlerinin yoğun olduğu tespit edilmiştir.

Literatüre farklı katkılar sağlaması amaç edinilmiştir. Çalışmanın amaçlarından biri; araştırmacıların, müşterilerin, işletmelerin, kurumların sigorta şirketlerinin yapmış olduğu sosyal ve çevresel sürdürülebilirlik faaliyetleri hakkında bilgi sahibi olmalarına yardımcı olmak. Çalışmanın diğer bir amacı ise; Türkiye'de önde gelen ve en çok tercih edilen sigorta şirketlerinin sürdürülebilirlik faaliyetlerine ne derecede katkı sağladıklarını belirleyebilmektir.

KAYNAKÇA

- Akçakanat, Ö., Senal, S., Ateş, B.A. (2013), “Türkiye Muhasebe Standartları Çalışmalarının İçerik Analizi Bakımından Değerlendirilmesi (2004-2011)”, *Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi*, 5(3), ss:1-8.
- Aras, G. ve Sarıoğlu, G.U. (2015), “Kurumsal Raporlamada Yeni Dönem: Entegre Raporlama”, İstanbul: *TÜSİAD Yayınları*.
- Besler, S. (2009). “Kurumsal Sürdürülebilirlik İçinde; Yönetim Yaklaşımlarıyla Kurumsal Sürdürülebilirlik”, Ed: S. Besler, İstanbul: *Beta Basım*, ss:1-18.
- Garica, A.S., Mendes-Da-Silva, W., Orsato, R.J. (2017), “Sensitive Industries Produce Better ESG Performance: Evidence From Emerging Markets”, *Journal of Cleaner Production*, 150, ss:135-147.
- GRI 101: Foundation. <https://www.globalreporting.org/how-to-use-the-gri-standards/gri-standards-english-language/> (Erişim Tarihi:08.09.2024).
- Kahya, M. (2000), “ Sigorta Sektörünün Ekonomik Kalkınmadaki Yeri ve Önemi ile Fon Yaratma İşlevi ve Sermaye Piyasalarındaki Etkinliği” *Reasürör Dergisi*,37, ss: 22-35.
- Özgül, A. (2018), “Kurumsal Sürdürülebilirlik ve Sürdürülebilir Muhasebe, İstanbul Arel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü”, *Yüksek Lisans Tezi*.
- Özgül, B. ve Tarhan Mengi, B. (2016), “Kurumsal Sürdürülebilirlik ve Güvencesi İç Denetim”, İstanbul: *Beta Yayıncılık*.
- Roca, L. C. ve Searcy, C. (2012), “An Analysis of Indicators Disclosed in Corporate Sustainability Reports”, *Journal of Cleaner Production*, 20 (1), ss:103-118.
- Tuna, Ö. (2016), “Kümelemenin Sürdürülebilirlik Uygulamalarına Etkisi: Türkiye Mermer İşletmelerine Yönelik Bir Araştırma”, *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 8 (1), ss: 467-482.
- Yayla, Ş. O. (2019), “ Sigortacılık ve Türkiye’de Sigorta Sektörünün Durumu”, *Liberal Düşünce Dergisi*,24(94), ss:107-125.
- <https://www.aksigorta.com.tr/yatirimci-iliskileri/finansal-raporlar-ve-sunumlar/faaliyet-raporlari> (Erişim Tarihi: 07.09.2024).
- https://www.allianz.com.tr/tr_TR/hakkimizda/bilgilendirme-ve-raporlar/entegre-raporlar.html#TabVerticalNegative1107004801 (Erişim Tarihi: 03.09.2024).
- https://www.anadolusigorta.com.tr/Files/Surdurulebilirlik/Anadolu_Sigorta_ESR2023_V1.pdf, (Erişim Tarihi: 02 09 2024).
- https://www.anadolusigorta.com.tr/Files/Surdurulebilirlik/Anadolu_Sigorta_E_S_R__2022_TR__7__.pdf (Erişim Tarihi: 04.09.2024).
- https://www.anadolusigorta.com.tr/Files/Surdurulebilirlik/AnadoluSigorta_2021_Entegre_SurdurulebilirlikRaporu_v1.pdf (Erişim Tarihi: 06.09.2024).
- [https://www.anadolusigorta.com.tr/Files/Surdurulebilirlik/AnadoluSigorta_2020_S%C3%BCrd%C3%BCr%C3%BClebilirlikRaporu_v1\(002\)\(1\).pdf](https://www.anadolusigorta.com.tr/Files/Surdurulebilirlik/AnadoluSigorta_2020_S%C3%BCrd%C3%BCr%C3%BClebilirlikRaporu_v1(002)(1).pdf) (Erişim Tarihi: 07.09.2024).
- <https://www.axasigorta.com.tr/surdurulebilirlik/dunya-dostu-sigortacilik-anlayisi> (Erişim Tarihi: 08.09. 2024).
- <https://www.axasigorta.com.tr/surdurulebilirlik/surdurulebilirlik-vizyonu> (Erişim Tarihi: 09.09.2024).
- <https://www.tsb.org.tr/tr/istatistik/genel-sigorta-verileri/prim-adet>, (Erişim Tarihi:02.09.2024).
- https://www.unepfi.org/fileadmin/documents/insuring_for_sustainability_tr.pdf, (Erişim Tarihi:28.08. 2024).